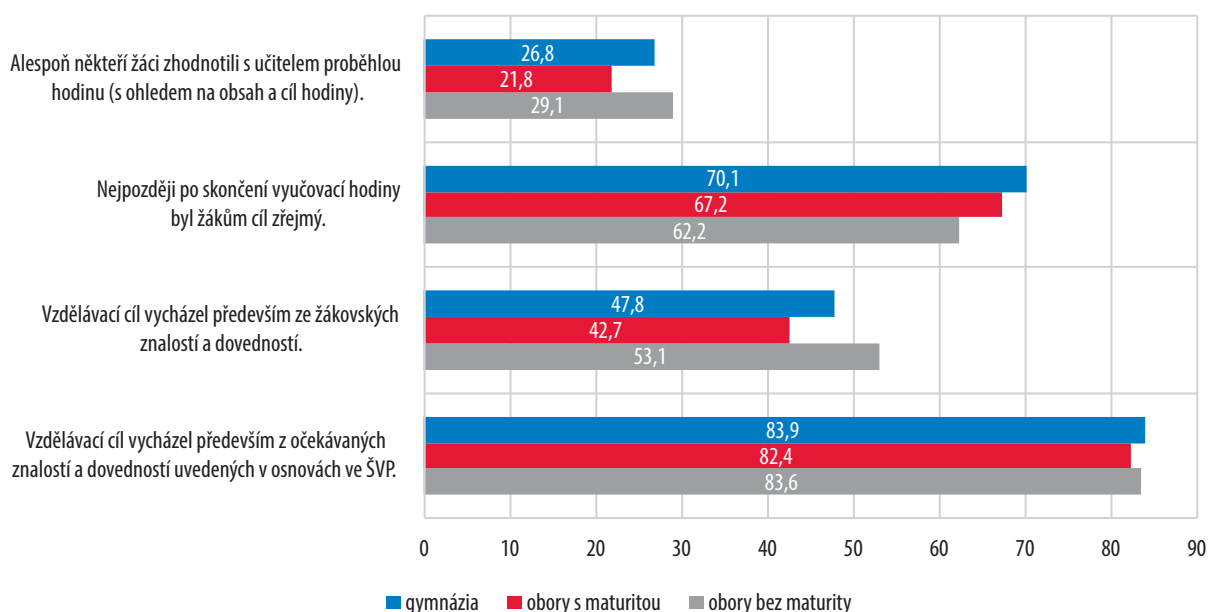

zaměření cílů na odstranění nedostatečných znalostí a dovedností u žáků ještě nižší, což je zřejmě způsobeno snahou probrat co nejvíce vzhledem k maturitní zkoušce. Důsledkem je ale ještě nižší efektivita výuky s přímým dopadem na nízkou kvalitu žákovských výsledků. Ani u gymnázií není častější zaměření cílů na aktuální výsledky žáků, přestože by znalosti a dovednosti jednotlivých žáků v daných oborech mohly být rozvíjeny efektivněji, pokud by cílem vyučujícího nebylo často jen probrat učivo, pro které se rozhodl.

Dokladem nedostatečné efektivity výuky je celkově nízký podíl hodin, ve kterých byl žákům cíl hodiny zřejmý, a případně hodinu s vyučujícím vzhledem k cíli zhodnotili. Pokud výuka nemá pro žáky zřetelný cíl, klesá jejich motivace a následně dosahují slabých výsledků.

Graf 51

Cíle ve výuce na středních školách – podíl hodin podle oborů (v %)

Ve výuce dominuje rozvoj znalostí a dovedností, ale jejich průběžné ověřování je zastoupeno výrazně méně často. V odborných předmětech je sice ověřování dosahovaných znalostí a dovedností častější, ale vzhledem k nižší motivaci žáků středních odborných škol k učení je i v tomto případě výskyt ověřování nízký a nezajišťuje dostatečnou příležitost k identifikaci chyb nebo nedostatků a k využití výsledků ověřování pro další vzdělávání v daném odborném předmětu. Ve výuce je ale často opomíjen rozvoj postojových cílů a nejsou k tomu využívány situace, které se přirozeně vyskytují. Výrazně nízký výskyt v oborech středního odborného vzdělávání naznačuje promarněnou příležitost k rozvíjení postojové složky kompetencí žáka, čímž výrazně snižuje jeho uplatnitelnost po absolvování studia.

Vysoký podíl hodin, kde nejsou zařazovány vhodné příklady využití znalostí a dovedností v reálné situaci, jen dokládá nevyužitý potenciál, který v sobě má možnost zaměřit teoretickou výuku na aplikace pro praktické potřeby absolventů prostřednictvím osnov, jež si vytváří škola ve svém ŠVP. V řadě teoretických předmětů tedy žáci nejenže po hodině netuší její cíl, ale ani netuší, jaký má daný obsah pro ně význam, jak by jej mohli aplikovat. Efektivita těchto hodin je pochopitelně velmi nízká. Zarážející je podíl takovýchto hodin v českém jazyce, cizím jazyce, matematice i informačních a komunikačních technologiích a evidentně se podepisuje na nízkých výsledcích žáků z těchto předmětů, pokud ovšem nemají dostatečné rodinné zázemí (což jen snižuje význam školy).